

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Danske Kæmpeviser til Skole-Brug udvalgte og tillæmpede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danske Kæmpeviser til Skole-Brug udvalgte og tillæmpede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 96. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1847_896A-txt-shoot-idm7048.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hr. Tønne fra Als.

- 1 **Hr. Tønne** han rider ud fra *Alsø*,
Han kaster ei Spyd med Læmpe,
Og enten det er til Lands eller Vands,
Han er saa bold en Kæmpe.
Raader ^{*}giætter. I vel de Runer?
- 2 Hr. *Tønne* han rider i Rosenslund,
At reise den vilde Hare,
Og Dværge-Jomfruen han mødte der
Med alle hendes Møer i Skare.
Raader I vel de Runer?
- 3 97 Hun hviler sig under en Lind saa grøn,
Guldharpen hun har ihænde:
"Jeg seer, Hr. *Tønne* han rider hist,
Men hid skal til os han vende.
Raader I vel de Runer?
- 4 I sidde nu kvær, mine Møer smaa,
I sidde her ned saalænge,
Imens jeg leger med Runer saa,
At blomstre skal Mark og Enge!"
Raader I vel de Runer?
- 5 Saa slog hun vittig de Runeslag,
Saa lod hun Guldharpen klinge,
At vilden Fugl, som paa Kviste sad,
Forglemde sin Sang at synge.
Raader I vel de Runer?
- 6 Den vilde Hjort, som i Skoven gaaer,
Forglemde sit Spring at springe,
Den liden Falk, som i Lunde sad,
Han bredte ud sine Vinger.
Raader I vel de Runer?
- 7 Da blommedes Eng, da løvedes ^{*}fik Løv. Træ,
Det kunde de Runer saa vende,
Hr. *Tønne* sin Ganger med Spore tvang,
Han kunde dog ikke undrende.
Raader I vel de Runer?
- 8 "Hil sidde I, Dværgedatter fin!
I vorde min Hjertenskiære!
Og alle de Dage, jeg leve maa,
Jeg vil eder elske og ære.
Raader I vel de Runer?
- 9 98 Hil sidde I, Dværgedatter fin,
En Rose og saa en Lilje!
Ei saae eder nogen Verdens Mand,
Han lysted jo eder at gilje ^{*}indtage.."
Raader I vel de Runer?
- 10 "Og hør du det, Hr. *Tønne* bold,
Lad fare den Elskovs-Tale!
For fæstet mig har den Dværgedrot,
Som raader i Bjergesale!
Raader I vel de Runer?
- 11 Min Fader han sidder i Bjergevraa
Og regner paa Mark og Øre
Til Medgift min, naar om Maanedsdag

- Min Fæstemand skal mig hjemføre.
Raader I vel de Runer?
- 12 Min Moder, hun sidder i Bjergets Skiød,
Og leger med sine Guldringe,
Imens jeg stjal mig af Bjerget ud,
At lade Guldharpen klinge.”
Raader I vel de Runer?
- 13 “Før Dvægekongen skal eder faae,
Før Lykke han slig skal nyde,
Før vil jeg vove mit unge Liv,
Og med ham et Glavind bryde.”
Raader I vel de Runer?
- 14 Det svared' Dværgens Datter fin:
Tænk aldrig paa mig at vinde!
Men vel en prudere Fæstemø
Du tør udi Verden finde.
Raader I vel de Runer?
- 15 99Der keg et Øie af Bjerget ud,
Og det var Dværgens Kvinde,
Paa Timen hun blev Hr. *Tønne* vaer,
Alt under de grønne Linde.
Raader I vel de Runer?
- 16 Der kom en Stemme af Bjerget ud,
Saa alle blev angst og bange:
“Og hør du, *Ulfhild!* kiær Datter min,
Saa lidt falder her dine Gange.
Raader I vel de Runer?
- 17 Du maatte langt heller i Bjerget sidt
Og sømmet de Brudelin hvide,
End du ganger dig i Rosenslund
Og leger med Elskovs Kvide.
Raader I vel de Runer?
- 18 Vor Konning, han er din Fæstemand,
Med Æren han dig har vundet,
Du turde ei ved med Runeslag
Hr. *Tønne* at have bundet.”
Raader I vel de Runer?
- 19 Og det var den Dværgfrue gram,
Sin Datter i Bjerget hun kiørde,
Og det var Hr. *Tønne*, han efter gik,
Som hverken han saae eller hørde.
Raader I vel de Runer?
- 20 Derinde var redt en Silkestol,
Der sad den Ridder i Dvale,
Til Morgenhanen i Bjerget goel,
Og Duggen den faldt i Dale.
Raader I vel de Runer?
- 21 100Og det var den Dværgfrue snild,
Hun lader sig Bogen hente,
Hun løste den Ridder af Runeslag,
Hvorned hendes Datter ham vendte.
Raader I vel de Runer?
- 22 “Nu haver jeg dig af *Runebaand* løst,
De aldrig dig meer kan binde,
Det haver jeg gjort for Ærens Skyld,
Min Datter ei maatte dig vinde.
Raader I vel de Runer?

- 23 Og meer end for Æren det gjør jeg nu,
Af Kiærlighed og god Vilje
Jeg viser dig til en Fæstemø,
Saa deilig som Rose og Lilje.
Raader I vel de Runer?
- 24 For selv er jeg født af Kristenfolk,
Indtaget i Bjerg fra Mine,
Jeg haver en Syster saa faur og fin,
Hun hedder Fru *Hermeline*.
Raader I vel de Runer?
- 25 Paa *Island* bærer hun Dronningnavn,
Og Kronen i Nørrelide,
Hendes Datter blev hende stjaalet fra,
Deraf ganger Ry saa vide.
Raader I vel de Runer?
- 26 Hendes Datter sidder i Fangebur,
Der tages paa hende Vare,
Ret aldrig hun træde maa i Dands,
Ei heller til Kirken fare.
Raader I vel de Runer?
- 27 101Hun maa ei ud af Vindvet see,
Foruden sin Vogters Minde,
Hun maa ei lege med Kongen Tavl,
Uden Dronningen selv er inde.
Raader I vel de Runer?
- 28 Hende seer ei nogen Verdens Mand,
Undtagen den gamle Konning,
Hun ligger hver Nat lukt under Laas,
Og Nøglen haver hans Dronning.
Raader I vel de Runer?
- 29 I *Upsal* sidder den Jomfru skøn,
Hun hedder stolt *Hermelinge*,
Med Stænger af Jern for Buredør,
Der rasle saamange Staalringe.
Raader I vel de Runer?
- 30 Derudenfor ligger Løve og Grib,
Derhos de Bjørne hvide,
Men det er dig til Lykke lagt,
Du skal over dem indskride.
Raader I vel de Runer?
- 31 Og Kongen haver en Brodersøn,
Hr. *Alleved* de ham kalder,
Og han skal favne den Jomfru skøn,
Naar Riget det ham tilfalder.
Raader I vel de Runer?
- 32 Men jeg vil give dig Sadel og Hest,
Med Sporer af Guld at ride,
Og aldrig du farer saa vild en Sti,
Den maa jo tilbyes sig vride.
Raader I vel de Runer?
- 33 102Og jeg vil give dig Klæder nye,
Med røden Guld lagt i Rene,
Og jeg vil give dig Sølvverskjold,
Belagt med Ædelstene.
Raader I vel de Runer?
- 34 Jeg giver af Guld dig Bæltebaand,
Deri ligge Runer drevne,

- Og alle de Ord, du taler med dem,
Skal falde, som de var skrevne.”
Raader I vel de Runer?
- 35 Og frem gik *Ulfhild*, den Dværgemø,
Hun hørdes til ham at sige:
“Og jeg dig giver det bedste Sværd
Med Glavindet blank tillige.
Raader I vel de Runer?
- 36 Ret aldrig skal du ride den Sti,
Du skal jo Veien finde,
Og aldrig skal du stride den Strid,
Du skal jo Seier vinde.
Raader I vel de Runer?
- 37 Og aldrig skal du seile den Sø,
Du skal iland jo vinde,
Og saare dig skal paa denne Jord
Ei nogen Mand eller Kvinde.”
Raader I vel de Runer?
- 38 Og det var stolten Fru *Thorelil*,
Hun skiænkede ham Vin den klare:
“Du skynde dig snarlig af Bjerget ud,
Før Herre min monne hjemfare!”
Raader I vel de Runer?
- 39 103Hr. *Tønne* han rider i Rosenslund,
Hans Glavind skinner saa vide,
Der møder han Dværgekongen selv,
Til Bjerget vilde han ride.
Raader I vel de Runer?
- 40 “Vel mødt, Hr. *Tønne*, du Ridder bold!
Din Hest haver godt Fodskifte,
Hvor langt saa vil du ride idag?
Med hvem haver du at skifte?
Raader I vel de Runer?
- 41 “Jeg rider at beile, som jeg kan,
Og fæste en Rosensblomme,
Jeg bryder og Glavind underveis,
Med Lyst paa Lykke og Fromme.”
Raader I vel de Runer?
- 42 “Du ride, Hr. *Tønne*, din Vei kun frit!
Du Freden for mig skal nyde,
I *Upsal* møder du vel den Svend,
Som Glavind har Lyst at bryde.”
Raader I vel de Runer?
- 43 Hr. *Tønne* han rider ad *Sverrig* til,
Sin Lykke han der vil friste,
Og der ham mødte de Riddere ni
I Staal under Birke-Kviste.
Raader I vel de Runer?
- 44 “Her holde I Svenske Riddere ni,
Vil med mig I stride for Ære,
Hvad heller kanskee for det røde Guld,
Eller for eders Hjertenskjære?”
Raader I vel de Runer?
- 45 104For dem tog Svaret Hr. *Alleved*,
Saa hastig var han i Sinde:
“Jeg Nok har af Ære og røden Guld,
Jeg strider ei dem at vinde.

Raader I vel de Runer?

- 46 I *Upsal* sidder en Jomfru skøn,
Hun hedder stolt *Hermelinge*,
For hendes Skyld bryder vi et Spær,
Som vi have Mod i Bringe.”
Raader I vel de Runer?
- 47 Det første Ridt, de sammen red,
De Helte var begge saa stærke,
Isønder da gik deres gode Skjold,
Deres Glavind drev langt i Marke.
Raader I vel de Runer?
- 48 Det andet Ridt, de sammen red,
Det dønned i Bjerg og Bakke,
Hr. *Alleved* ud af Sadlen fløi,
Isønder saa gik hans Nakke.
Raader I vel de Runer?
- 49 Hr. *Tønne*, han rider i *Upsal* ind,
Ham følger baade Tugt og Ære,
Ei kyser ham Flok og ei standser ham Sværd,
Han søger sin Hjertenskiære.
Raader I vel de Runer?
- 50 Han bryder itu den store Staalstang,
Han veier de Bjørne hvide,
Saa tager han ud den skønne Jomfru
Og løser hende af Kvide.
Raader I vel de Runer?
- 51 105Og det var *Islands* Kongemø,
Et Speil for hver en Kvinde,
Hendes Haar det var som spundet Guld,
Oplokket i Krands om Tinde.
Raader I vel de Runer?
- 52 Hr. *Tønne* takker den Dværgemø,
Ham havde med Runer bundet,
Var han ikke kommet i Bjerget ind,
Han havde ei Perlen fundet.
Raader I vel de Runer?
- 53 Og saa tog han den skønne Jomfru,
Med alt hendes Guld det røde;
Saa førde han hende til *Dannemark*,
At hvile sig der af Møde.
Raader I vel de Runer?